

Huvudman

Örkelljunga kommun
utbildning@orkelljunga.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola Kungsskolan i Örkelljunga kommun; nu fråga om uppföljning av beslut 2023-04-26

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Örkelljunga kommun att senast den **2024-01-22** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande bedömning och betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Örkelljunga kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Örkelljunga kommun ska vidta följande åtgärder

Bedömning och betygssättning

1. Se till att betygs katalogen innehåller namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg samt se till att den eller de som beslutar om ett betyg förser uppgiften med en egenhändig signatur. Detta innebär att det av betygs katalogen ska framgå vilken eller vilka lärare som har beslutat om respektive elevs betyg (7 och 8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygs katalog, SKOLFS 2011:123).
2. Se till att rättelser av betyg beslutas av rektorn (3 kap. 19 § skollagen samt 15 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog. SKOLFS 2011:1123).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser utvecklingssamtal och plan mot kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde under våren 2022 en riktad tillsyn av Kungsskolan i Örkelljunga kommun. Tillsynen omfattade bestämmelser om undervisning och lärande, bedömning och betygssättning, grundläggande förutsättningar för verksamheten, styrning av verksamheten samt delar av arbetet mot kränkande behandling.

Skolinspektionen beslutade den 26 april 2022 att förelägga Örkelljunga kommun att senast den 4 september 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister avseende bedömning och betygssättning. Vidare tilldelade Skolinspektionen Örkelljunga kommun en anmärkning avseende innehållet i planen mot kränkande behandling och huvudmannen skulle vidta de åtgärder som huvudmannen bedömde nödvändiga för att avhjälpa den påtalade bristen. Skolinspektionen begärde att Örkelljunga kommun senast den 4 september 2023 skulle inkomma med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Örkelljunga kommun har den 4 juli 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Efter begäran från Skolinspektionen har huvudmannen inkommit med skriftlig komplettering den 15 september 2023 och den 22 september 2023 har kompletterande muntlig information inhämtats från rektorn.

Skolinspektionen har nu tagit ställning till om Örkelljunga kommun har vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skolinspektionen bedömde i beslut den 26 april 2023 att dokumentationen i betygskatalogen inte uppfyllde författningarnas krav då det inte alltid gick att utläsa namn och titel på den som beslutat om betyget. I betygskatalogen förekom även justeringar som inte var signerade och daterade och det framgick inte heller om de utgjorde ändringar eller rättelser.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Skolledningen har arbetat med att förbättra rutinerna kring betygskatalogen; reglerna kring betygskatalog har gått igenom och ändringar och rättelser har gått igenom för att få en riktig hantering av betygskatalogen. Huvudmannen har även bifogat betygskatalogen för vårterminen 2023, vilken består av en handling benämnd "Betygsrapport – sammanställning av uppgifter om terminsbetyg" (nedan benämnd betygsrapporten) samt en handling benämnd "Betygskatalog – Sammanställning av uppgifter om terminsbetyg" (nedan benämnd betygskatalogen). Den så kallade betygsrapporten innehåller bland annat uppgift om klassbeteckning, datum, betygsgivande lärares namn (textat), vilket ämne läraren undervisar i och lärarens handskrivna namnteckning. Lärares initialer anges inte i handlingen. Av betygsrapporten avseende flertalet klasser framgår att det finns flera lärare som undervisar i moderna språk inom ramen för språkval, men det anges inte i vilket språk respektive lärare undervisar. Vidare framgår att det finns flera lärare som undervisar i slöjd. I betygsrapporten avseende flera klasser förekommer vidare att lärare har skrivit sin namnteckning, men personens för- och efternamn finns inte angivet och går inte att utläsa.

Den så kallade betygskatalogen innehåller bland annat uppgift om datum, namn på elever i respektive klass samt en kolumn för varje ämne där respektive elevs betyg anges. Betygsättande lärares signatur i form av initialer anges under samtliga elevers betyg i respektive ämne och alltså inte för varje betyg/elev. Vilka initialerna är går inte alltid att utläsa och i vissa ämnen saknas alltså signatur. Det gäller exempelvis geografi, historia, religion och samhällskunskap för flera klasser i samtliga årskurser. I övriga ämnen anges en eller flera initialer. I exempelvis betygskatalogen avseende klasserna 7 a och 8 b har fem lärare signerat betygen i moderna språk och fyra lärare har signerat betygen i slöjd. Det framgår inte vilket betyg/för vilken eller vilka elever som respektive lärare har fattat beslut.

Vidare framgår att det har gjorts ett antal korrigeringar i den så kallade betygskatalogen där det ursprungliga betyget har strukits över och ersatts med ett nytt. I betygskatalogen anges att samtliga justeringar utgör rättelse av betyg utom en som anges utgöra en ändring. Såväl rättelserna som ändringen har signerats och daterats av lärare. Rektorn uppger att det stämmer att det är lärare som har signerat rättelser i betygskatalogen. Rektorn uppger vidare att hen inte har delegerat denna uppgift till lärarna eftersom hen inte kände till att rättelser ska beslutas av rektorn.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 19 § skollagen får ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras.

I 3 kap. 20 § skollagen anges att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. I andra stycket framgår att en ändring enligt första stycket ska göras av rektorn om 1. den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, 2. det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller 3. det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas.

I 6 kap. 10 § skolförordningen anges att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Med beslut om betyg avses beslut att 1. sätta betyg, och 2. inte sätta betyg när underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro. Det ska framgå om ett betyg har satts innan eller efter det att ett ämne har avslutats. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs.

Enligt 4 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygs katalog ska skolenheten ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg.

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår bland annat att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt.

Av 8 § i Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår att en betygs katalog bland annat ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg.

I 15 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog anges att bestämmelser om rättelse av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg finns i 3 kap. 19–20 §§ skollagen. Rättelser och ändringar ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att dokumentationen i betygs katalogen fortfarande inte uppfyller författningarnas krav. Betygsättande lärare signerar genom att skriva sina initialer under samtliga elevers betyg i respektive ämne i den handling som benämns betygs katalogen. Betygsättande lärare signerar alltså inte varje betyg för sig/varje enskild elevs betyg. Det saknas fortfarande signatur av betygsättande lärare i vissa ämnen avseende flera klasser. I några ämnen har så många som fyra eller fem lärare signerat betygen och det går inte att utläsa vilken/vilka lärare som har beslutat om vilket betyg. Det går inte heller alltid att utläsa de initialer lärarna skrivit och initialerna anges inte heller i den handling som benämns betygsrapporten. I några fall har lärare skrivit sin namnteckning i betygsrapporten, men lärarens för- och efternamn har inte angetts och går inte att utläsa av namnteckningen. Det går alltså inte att på ett tydligt sätt koppla initialerna i den handling som benämns betygs katalogen till de namn på lärare som anges i betygsrapporten. Det går därmed fortfarande inte att utläsa vem som har beslutat om respektive betyg. Detta är en brist.

Vidare visar utredningen att det avseende samtliga korrigeringar av betyg nu framgår om det är en ändring eller rättelse. Både rättelser och ändringar har signerats av lärare, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Örkelljunga kommuns verksamhet vid Kungsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller betygs katalogen. Det finns därför skäl att förelägga Örkelljunga kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utvecklingssamtal

Skolinspektionen bedömde i beslut den 26 april 2023 att innehållet i utvecklingssamtalen på skolan inte uppfyllde författningarnas krav eftersom elever inte fick information om hur de låg till i samtliga ämnen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak flöjande. Skolenhetens rutiner för utvecklingssamtal har setts över och reviderats av förstelärare, specialpedagog och skolledning. Inför utvecklingssamtalen genomförs klasskonferenser, ämnesdomänen publiceras på lärplattformen till alla elever och vårdnadshavare och alla elever beskriver sin aktuella situation vad gäller studier och mående. Utvecklingssamtalen följer en gemensam mall för vad som ska tas upp. Alla lärare har erbjudits handledning och stöd i arbetet av förstelärargruppen och det finns en pärm med allt material och tidsplan tillgänglig för lärarna. Den nya rutinen började tillämpas i

början av vårterminen. I den mall för utvecklingssamtal, som Skolinspektionen tagit del av, anges samtliga ämnen. Det nya arbetssättet har utvärderats och huvudmannen anger att lärarna var positiva och upplevde att förändringarna gjort att det är lättare att hålla konstruktiva samtal. Utvärdering har genomförts även med vårdnadshavare och utvärderingen visade att information om elevens utveckling i alla ämnen gavs och att samtalet innehöll en framåtsyftande diskussion.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 12 § skollagen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare i grundskolan ha ett utvecklingssamtal minst en gång varje termin om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömde i beslut den 26 april 2023 att planen mot kränkande behandling inte uppfyllde författningarnas krav eftersom planen saknade en redogörelse för hur föregående plans åtgärder genomförts.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I huvudmannens redovisning anges att planen mot kränkande behandling för läsåret 23/24 har tagits fram, men att den vid tiden för uppföljningen inte är färdigställd. Ett utkast av planen för läsåret 2023/24 samt ett dokument avseende uppföljning av föregående års plan har getts in till Skolinspektionen.

Skolans utkast till plan mot kränkande behandling för läsåret 2023/24 innehåller åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt en redogörelse för vilka åtgärder som ska vidtas under läsåret. Rektorn uppger att det dokument som avser uppföljning av föregående års åtgärder kommer att bifogas planen som en bilaga.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förhindra och förebygga att barn och elever utsätts för kränkande

behandling. Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen årligen ska upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse av planerade åtgärder samt en redogörelse för hur föregående plans åtgärder har genomförts.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Johanna Tinghammar Bruck.

Utredare Sofia Hall har varit föredragande i ärendet.

X Sofia Hall

Sofia Hall

Utredare

Signerat av: Sofia Hall

X Johanna Tinghammar Bruck

Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck